

## PRIPOMIENKY K NÁVHRU ZÁKONA O VÝSTAVBE – AGENDA MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNINY

### 1. Odstraňovanie stavieb a vystahovanie obyvateľov. Ochrana súkromia a práva na majetok.

Existuje veľké riziko, že súčasný návrh zákona **otvorí možnosť násilného vystahovania a likvidácie rómskych osád**, a to svojvoľne a bez náležitej možnosti dotknutých obyvateľov sa brániť. Súčasný návrh vylučuje aj možnosť, že by sa dotknutým osobám podarilo v spolupráci s obcou vykonať také kroky, ktoré by viedli k právnej legalizácii stavieb, v ktorých dlhé roky obývajú. A to použitím ustanovení, ktoré sa nachádzajú v § 55. Je správne a pochopiteľné zaviazat' majiteľa stavby finančnou zodpovednosťou za odstránenie stavby, avšak ochrana obydlia nie je naviazaná na stavebno-technický stav budovy. Je naviazané len na *de facto* používanie stavby ako obydlia. Obydlie je podľa štandardnej definície čokoľvek, čo sa ako obydlie používa.)<sup>1</sup> Preto je potrebné upraviť zákon tak aby jeho ustanovenia nemohli viesť k porušeniu práva ochranu obydlia v zmysle práva na súkromie.

#### Návrh:

- N1. Doplniť do vykonávacích predpisov **za akých podmienok je možné vystahovať ľudí z ich domovov**, bez ohľadu na to, z akých dôvodov došlo k nariadeniu o odstránení stavby. Náklady spojené s ich vystahovaním a náhradným bývaním, by mal spolu s obcou znášať aj stavebný úrad.
- N2. Keďže sa ochrana obydlia týka aj ľudí, ktorí nemajú v obci trvalý pobyt a príslušná obec sa o nich nemá prečo postarať, je potrebné do takéhoto vykonávacieho predpisu doplniť, **kto a za akých okolností poskytuje v takýchto prípadoch náhradné ubytovanie**.

### 2. Následná legalizácia

Je úplne pochopiteľné, že je zo súčasného návrhu vynechaný princíp následnej legalizácie. Máme však za to, že takýto zámer sa do zákona nedostal kvôli rómskych komunitám ale kvôli snahe zabrániť nekalým praktikám stavebných podnikateľov. V záujme ochrany práv rómskych komunit je preto vhodné uvažovať nad zachovaním resp. reprodukovaním existujúcej diery – **právnej fikcie, že všetky stavby postavené pred platnosťou stavebného zákona sa považujú za skolaudované**. Bez tejto možnosti je totiž takmer nemožné,

---

<sup>1</sup> [ON 11-12-2014.pdf \(gov.sk\)](#)

aby sa v osadách dodatočne kolaudovali domy, ktoré sú síce murované, a majú potenciál na kolaudáciu, avšak doteraz kolaudované neboli. Navrhujeme, aby bola zachovaná podobná možnosť, s posunutím súčasného roku 1976 na novší termín (napr. rok 1997). Podobnú pripomienku si v MPK uplatnil Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, no napriek čiastočnej akceptácii v rozporovom konaní, v následnom návrhu sa táto právna fikcia opäť neobjavila.

Návrh:

- N3. Zdefinovať do zákona právnú fikciu, ktorá uzná stavby, ktoré boli postavené pred rokom 1997 ako skolaudované.
- N4. Doplniť prechodné ustanovenie, aby sa na stavby, ktoré stáli do účinnosti tohto zákona vzťahovala možnosť „dodatočnej legalizácie“ podľa doterajších predpisov (a to aj v prípade, ak sa takéto konanie nezačalo do účinnosti tohto zákona).
- N5. Je vhodné rozmyšľať o rozšírení lehoty na dodatočnú legalizáciu. Súčasný systém totiž trestá človeka, ktorý „sa nahlási“ do procesu legalizácie: ak sa za stanovenú dobu nepodarí vykonať všetky kroky k legalizácii, automaticky sa nariadi odstránenie stavby. To odrádza ľudí od dodatočnej legalizácie, pričom želaný by bol opačný stav (viesť ľudí cestou legalizácie).

### 3. E-government

Táto požiadavka sa opakuje vo viacerých pripomienkach k tomuto zákonu a týka sa doručovaniu oznámení stavebného Úradu ľuďom, ktorí stavbu obývajú, no nie sú jej vlastníkami, prípadne ľuďom, ktorí nemajú prístup na internet.

Návrh:

- N6. Aspoň do zavedenia a plnej funkčnosti systému, ktorým bude štát elektronicky komunikovať s občanmi, by bolo vhodné zaviazat' obce prechodným ustanovením, ako existujúce stavebné úrady, aby takúto komunikáciu vykonávali do plnej funkcionality systému. Štát by mal obciam túto službu preplácať spôsobom prenesených kompetencií.